

Սիամանթոն

ՍՈՒՐԲ ՄԵՍՐՈԴ

Բովանդակություն

Սիամանթոն	1
ՍՈՒՐԲ ՄԵՍՐՈԴ	1
ՆԵՐԲՈՂԱԿԱՆ	2
ՍՈՒՐԲԻՆ ԱՂՈԹՔԸ	4
ՏԵՍԻԼՔԸ	7
ԳՅՈՒՏԻՆ ՓԱՌՔԸ	8

ՆԵՐԲՈՂԱԿԱՆ

Օշականի ամենասուրբ գերեզման,
Հանձարի հո՛ղ ուրկէց այսօր,
Տասներեսինք մրդիկեան դարերու,
Պատմութիւնուն մը պերճաշուր,
Արևելքէն Արևմուտք, երկու Հայքն բովանդակ,
Դեպի զքեզ, ազատօրէ՛ն աղօթելու կը շարժէ...

Օշականի անհո՛ւն մեռեալ,
Դուն բիւռաւոր ճիւղերով,
Ուկեհոս գետ գիտութեան,
Մտքի փրկիչ, յոյսի Հսկայ, կեանքի կեղրոն,
Դուն անվախմա՛ն փոշիացեալ,
Ուրկէց ուղեղս, մանկութեանս օրերուն,
Ե՛ս աղքատօրէն եկայ վառել...

Օշականի վսեմական վարդապետ,
Դուն վեհիմաստ վանական և Աստծոյ բաժակ
Դուն Յիսուսի բազմաբուրեան պատմուճան,
Խօսքի՝ աղբիւր, բանի բարձունք,
Կարողութեանց անվե՛րջ կատար,
Դուն իմաստի ավագան և աղօթքի կասդյտ անձրև,
Ափ մը հողեղ ամբողջ երկինք մը դեռ կը բուրէ...

Օշականի դուն անկորուստ կրօնական,
Անապատին մէջ միրճւող ձգնաւոր,
Դուն անբասիր և մեհեանական մենակեաց,
Խունկի՝ անտառ, Կնդրուկներո՛ւ բուրաստան,
Քրիստոսի ազնիվ խօսքին դուն տիրական տարածիչ
Եւ գրանիտեայ ուղղափառ սիւն,

Եւ մտքի գմբէթ և հոգիի անծայրածիր հորիզոն,
Դուն շնորհի աշնանային շտեմարան,
Քու հավատքէ՞ն հավատացեալ ես ալ լացի...

Օշականի մէջ անմահօրէն մահացեալ,
Անձառելի և անդրանիկ դաստիարակ,
Ես երազային երեխայ մը վեցամեռայ,
Այբբենարանդ ի ձեռին, անմեղօրէն զայն հեզելով
Առաջին խաչը, ճակտէս սրտիս,
Հավատսա ինծ ո՞վ հայութիւն...
Պատկերիդ դէմ է որ հաներ եմ...
Եւ լսէ՛ այսօր, թռթովախօս ծաղկոցի
Շուշանմարմին մանուկներէն՝
Մինչև ծերերն հողաբոյք,
Քու սուրբ անունդ կօրիներգեն... :
Օշականի հանձարանի՝ ստ հողակոյտ,
Եկեղեցւոյ խորանին քով անշուքօրէն մրափող՝
Եւ Եհովայի պատզամախօս մեծ մատեանին
Դուն սրբազիր թարգմանիչ,
Ուկեղաբու աղամանդեայ՝ բանալի,
Դուն հայ դպրութեանց անշրջանակ լուսամուտ,
Դուն լեզւի կաձառ, գեղեցկութեան իջևան,
Դուն ձեմարան մարմարային մտածումի,
Ներէ՛ որ քու աշակերտդ արբեցեալ,
Տասմսիհինք դարեկ յեսոյ զքէ՛զ պաշտէ...
Օշականէն մեզի հսկող Մտքի Ասուած,
Դուն հասողութեան հիմնաքար,
Աստղերէն մեզ լոյս լեցնող ոսկեհասակ աշտարակ,
Ուր մեր ուղեղը մեզ կը ժպտի...
Դուն մտածման ծարաւներու արծաթեայ ծով,

Դուն Տարօնածին հսկայ՝ Մովսես,
Դուն անհպելի մատենագիր մայր-բարբառի,
Թո՞ղ իմ զանգս, վերջալոյսիս,
Քնարիս հետ, մոխիրովս առցուն,
Հուղարկավորներս՝ խնկատուփի մը փոխարէն
Հողակոյտիդ վրայ վառեն...:

ՍՈՒՐԲԻՆ ԱՂՈԹՔԸ

Լո՞յս տուր ինձի, Աստուած անհերքելի,
Տիեզերքի անմեկնելի ճարտարապետ,
Ճակատագրի և ճանաչման սուղծի՛,
Շունչի՛ մրրիկ, կեդրոնական կարողոթիւն,
Սուրբ Սեղանիդ սարկաւագն Մեսրոպ՝
Իր մշուշապատ մեծ երազին՝
Քու ձեռքերեղ յստակութիւն կ'աղերսէ...

Օգնէ՛ ինձի, մեծապարզե՛ իմաստութիւն,
Ես՝ անցուալ հովիւ մեծ քարոզիդ,
Ես՝ եղկելի մահկանացու, ես տժզոյն տնտես՝
Հայկազնեան ահեղ ցեղին...
Ես՝ տգետ դպիր եւ անվաւեր վարդապետ,
Ես՝ անծածան դրօշ հաւատացեալ ամբոխներուդ,
Ես՝ անօժիտ վերածնո՞ղ եւ անանձրեւ այգեպան,
Ես՝ կոյր աղբիւր եւ կրտաքամակ ճանապարհորդ,
Ես՝ անարժան օրինաբան անվերջ փատրիդ,
Իմ անդպիր հօտիս համար լո՞յս կ'աղերսեմ...

Օգնէ՛ ինձի, Աստուած բիւրեղ...
Ես՝ ողորմելի որոնիչ եւ անհետեւանք խուզարկու,

Ես՝ անքանքար քննիչ եւ անբերրի հիւլէ,
Ես՝ անսատիման ձգնաւոր եւ անյօնիչ հուսուր,
Դարնաժպիտ թափառական եւ աշակերտ անքանիքուն,
Երազատես մոլորեալ եւ անտաղանդ անրջող,
Ես՝ սահմանափակ պատուհան եւ փակեալ դուռ,
Ես՝ իմ հոգիիս հանդէալ փշրող երկա՛թ ավիք,
Ես՝ գերեզմանի՛ պահապան եւ մեռելո՛ց հաշուակապ,
Ես՝ հրեղէն հացիդ կարօ՛տ ցորենաքաղ...
Ես՝ անկրոնիք գիշերող եւ անսափոր ծարաւի,
Ես՝ մենաւոր մշակ տատսակներու մէջ կրուսեալ,
Ես՝ անձառագայթ աղջամուղ. ես անլար քնար,
Դեռ անքարբառ Հայկազնեաց հոգիին՝
Բացատրութեան Բանալի՛ մը կ'աղերսեմ...

Օգնէ՛ ինծի, Տարրերու հայր,
Ես՝ աչք աղօտ եւ տեսողութիւն անթափանց,
Ունայնամիտ ունկնդիր եւ չարալուր ականջ,
Աններդաշնակ երաժիշտ եւ մեղկաձայն երգիչ...
Ես՝ անհողագործ դաշտօրայ, շտեմարան թափուր,
Մեղանասպաս անհաց եւ ցամաքեալ գիներաշխ,
Ես՝ անկրչ հրաւիրեալ Յիսուսական հարսանիքին,
Ես՝ անձեռ լուսարար եւ անմատեան մտածող,
Եւ անգորով զգուիչ եւ սիրազուրկ սիրահար,
Ես՝ անհրապոյր քարոզիչ եւ քարկոծեալ քրիստոնեայ,
Օժիտաքեր աղքատ եւ անոսկի հարուստ...
Ես՝ անհամբոյր շրթունք եւ հոգեզուրկ հեծեծող,
Ես՝ սի՛րու անսէր եւ կրուսութիւն անկատար,
Ես՝ անբեւեռ քալող եւ երերուն ուղեւոր...
Քու փրկութեան փարոսներէդ կաթի՛լ մը լոյս տուր ինծի...
Եւ երկնային դուռներուդ հետ հոգեկան
Կեանքին դրները դրախտին պէս թող բացուին...

Օգնէ՛ ինծի, անծի՛ թ Աստուած...
Ես՝ անկարկաջ առուակ եւ խափանեալ շրվէժ...
Ես՝ ուսուցիչ անուս եւ վարանեալ վարդապէտ,
Ես՝ դպրութեանց դեռ անպսակ տնօրէն,
Ես՝ խեղճերու հանդէալ ինկո՞ղ վարագոյք...
Ես՝ որմ մթաշէն, գեհենական բանտարկեալ,
Ես՝ շիւղ կորուսեալ, հո՞ւն անպարզեւ...
Մացառապատ կածան, օձապտոյտ գետնուրի...
Ես՝ անիիւրընկալ օթեւան եւ անբազմոց մահամերձ...
Լապտերիդ լոյսը մի՛ մերժեր ինձ...:

Օգնէ՛ ինծի, համագումար Սկզբունք,
Մկրտութեան ես անմիւռոն աւազան,
Ես՝ աղօթքի կիսակործան գաւիժ,
Ես՝ անօրագուրկ հողագործ, անգերանդի հնձող,
Ես՝ անբոյր օծանող եւ դառնահամ իւղ,
Ես՝ անբալասան բժիշկ եւ պապակեալ պաստոյգ,
Ես՝ հողմակոծ ամտառ եւ արտասուաթոր ուռենի..
Ես՝ անտ ատաղձ եւ բորբոսեալ գերան,
Ես՝ հողաշէն բուրփառ եւ անծխելի խունկ,
Ես՝ անտղկոյծ ոբթառունկ եւ վարակեալ վարսակ,
Ես՝ անձմարիտ ճակատ եւ անուղիդ ձեռք,
Ես՝ անկարող կարգաւոր եւ աննշխար քահանայ,
Ես՝ մենտթեանս մէջ միսացող անկարաւան անսապատ,
Այցելութիւն տուր ինձի...:

Օգնէ՛ ինծի, ո՞վ անբաղդատ Օրէնք,
Ես՝ վարանոտ մարդ եւ յուսահատ անձ...
Ես՝ ահաքեկ անհատ եւ շուարած շնչաւոր,
Ես՝ տարակոյսին մէջ տատանող հողմահալած,

Անլսելի աղաղակ եւ անարձագանգ շեփոր...
Ես՝ զօս տերեւ՝ աշուններէն վա՛ր ինկրո...
Ես՝ չորացեալ ճիւղ եւ անհոտաւէտ վարդենի,
Ես՝ ուշիմութեան ուրուական,
Ես՝ կարճիմաստ իմացական եւ խոնարհած խելք,
Եկեղեցիիդ կամարներուն տակ հեծեծող՝
Քրիստոնեայ ժողովու բղիդ դէմ յանդիման
Ես՝ Աստուածաշոնչ մեծ Մատեանիդ
Օդարալեզու ընթերցող եւ անհարազատ թարգմանիչ...

Օգնէ՛ ինձի, անծայրած իր Ծանօթութիւն,
Գերազօր Տէր, անհուն հնարիչ,
Լոյսի զենիթ, անկնածիո իմաստ,
Զուր երկնային, անանջրապետ հոգի,
Անհաշիւ բաշխող, երազներու սահանք,
Ճանաչումի դու ծածկողդ լուսեղին
Իմ կործանեալ ուսիս վրա թռող ծածանի,
Եւ՝ հսկումներու, հեծեծանքի, աղօթքներու
Այս իրիկուան, քառասներորդ զիշերին՝
Աստուած անհեղի, Աստուած անսփոնք,
Արարչագործ ձեռքդ իմ ուղեղիս երկարէ,
Հոն իմ զիւտս խմորելու....:

ՏԵՍԻԼՔԸ

Ո՛Վ ՀՐԱՇԱԼԻՔ, ո՛վ հաւատքի անմիթական հուր,
Ո՛վ զարմանագործ զօրութիւն,
Ո՛վ բոցեղէն բժժանք, ո՛վ անլոյծ խորհուրդ,
Ահաւասիկ Քերովքէ մը մրափին մէջ Մեսրոպին,
Իր աջ ձեռքո՛վն լուսագիծ՝

Ակնթարթ մը՝ մենաստանին որմին վրայ
Հայկազնեան Այբբենարանը տառագրեց...:
Յանկարծ՝ Սուրբը մեծ Տեսիլքէն ցնորաշարժ՝
Մեռեալի մը պէս ընդուստ ոտքի,
Փետուր զրիչն եւ տախտակն ի ձեռին,
Հրաշքին տակ արտասու ելով
Որմին առջեւ անհունօրէն ծնրադրեց...:

ԳՅՈՒՏԻՆ ՓԱՌՔԸ

Մեսրո'պ, հայ դարերուն դիմաց կեցող՝
Դուն ադամանցյա ապառաժ,
Դուն մանուկներու մերկ ուղեղեն
Մինչև հանձարը ցողեր ցանող,
Գիտակցությանց անզյուտ փարոս...
Դուն, որուն կոփյունը կրանին,
Ժամերուն պէս, բռպէին հետ անդադար,
Իմացական թանգարանին արձանները մեզ կը ձուլե...
Դուն անմինջ հսկող, դուն տիտանյան Տեսանող,
Դուն Օրորոցեն մինչ գերեզման,
Մեր մեն մի խոսքին մեն մի շունչին,
Գեղեցկաձայն բացատրիչ...
Դուն բարբառի արարիչ, Բանի իշխան,
Դուն անբավ բավիղ տևողության,
Դուն գոյացության արգավանդ հայր,
Դուն լույսի անիվ դուն հավատքի հրավեր,
Դուն հայրենի հողին վրա մըրկին պէս բարձրացող
Անտա՛ռ անհուն, անտա՛ռ սրտի,
Որուն մեր մի հաստատաբուն ծառերն հսկա,

Մեկ մեկ քնար, մեկ մեկ փանդիռ են մեր շունչին...

Մեկ մեկ շեփոր մեր հազագին ռազմական,

Մեկ մեկ պատնեշճակատագրի՝ պատոհասին...

Դուն անվատնելի ցորյանի դաշտ, դուն ձրի՝ հաց,

Դուն հունձք հարուստ, և դուն հնձան հրաշել,

Դուն արթեցությանց և զինիի ավագան,

Որուն մեջ ե'ս ալ ոսկի սափորս եմ միսրձեր...

Արևներու ծարավես խենթ...